

fra den hidtilgældende Form for ekstraordinær Understøttelse, en Form, der som bekendt gik ud paa, at Stat og Kommune og Arbejdsgiverne alene betalte, hvad den ekstraordinære Understøttelse kostede. Jeg beklager i og for sig, at man ikke fra socialdemokratisk Side, som Tilfældet var i 1923, allerede her i Folketinget gik med til en Realitetsforhandling om dette Problem, fordi jeg tror, det er af en betydelig Værdi, om man i Spørgsmaal af den Karakter kan opnaa Enighed mellem alle Partier. Man gjorde fra socialdemokratisk Side i Landstinget et Tilløb til at komme ind paa en saadan Forhandling — men paa for sent et Tidspunkt. Hvis man var kommet til saadanne Forhandlinger, havde der ogsaa været Mulighed for, at vi havde kunnet enes om paa en eller anden Maade at komme igennem saadanne Overgangsvanskeligheder, som naturligvis altid vil komme, naar man gaar over fra eet System til et andet. Skal vi imidlertid til Bunds i og igennem Arbejdsløshedsproblemet, er der en Ting, som det er absolut nødvendigt at faa klaret, nemlig det Spørgsmaal: Skal vi herhjemme i visse Erhverv i Modsætning til andre Erhverv have en stats- eller samfundsgaranteret Arbejds løn, saaledes at man skal bøje sig for visse Overenskomster, og derefter, hvis der ikke under disse Betingelser kan skabes lønnende Produktion, give sig til at støtte paa anden Maade, f. Eks. gennem Told, Tilskud eller Understøttelse? Jeg tror, det vilde være nyttigt, om man her kunde faa et klart Standpunkt frem fra de forskellige Partier. Socialdemokratiets Standpunkt kender vi jo; de mener, at Tariffen er den Afgod, hvorom hele Erhvervs politikken skal dreje sig. Venstres Standpunkt kender vi ogsaa; vi har ikke noget imod, at man indgaar hvilke som helst Aftaler, men vi mener ikke, at det er Samfundets Pligt at bøje sig for Aftaler af en saadan Karakter, at der ikke kan skaffes Arbejde derved. Jeg tror, det er nødvendigt at faa et klart Svar, saavel fra konservativ som fra radikal Side, paa Spørgsmaalet om, hvilken Opfattelse man her har. Jeg nærer ingen Tvivl om, at her er det springende Punkt i hele vor Erhvervs politik: det Spørgsmaal, om vi skal have statsgaranteret Arbejds løn og Udbytte for visse Erhverv, saaledes at Samfundet skal indrette sig derefter. Jeg skulde tro, at Statsministeren rammer Hovedet paa Sømmet, naar han i sin Programtale siger, at der maa være Ligevægt mellem opnaaelige Erhvervsindtægter og uundgaelige Pro-

duktionsomkostninger. Jeg vil gerne tilføje, at naar vi taler om Produktionsomkostninger, tænker vi naturligvis ikke paa en enkelt Side af Produktionsomkostningerne. De Undersøgelser, der i sin Tid blev foretaget, og som den højtærede Handelsminister har gjort Rede for, viser til fulde, at det ikke er en enkelt Side af vor Produktion, det er galt med. Det blev nævnt, at det var Handelsomkostningerne og mange andre Ting, der skulde tages op til Undersøgelse og Overvejelse, og jeg tror, at vi fra alle Sider maa kunne bøje os for en neutral Dom i saa Henseende — jeg tænker paa de Udtalelser, Nationalbanken er fremkommet med i sin Beretning, hvor man gør opmærksom paa, at Spændvidden mellem Priserne paa Landbrugets Varer og andre Varer ganske vist i nogen Grad er et internationalt Fænomen, men at denne Forskel dog er langt mere udpræget her i Landet end i andre Guldlande. I denne Udtalelse er ogsaa et fremtrædende Medlem af det socialdemokratiske Parti Deltager.

Jeg ser nu ogsaa med Glæde, at man er begyndt paa en Forhandling mellem de interesserede Parter. Fra den ene Side siger man: Det er jer, som skal begynde, det er jer, der skal sætte Lønnen ned. Fra Arbejdernes Side svarer man: Det er Driftsherreudbyttet, Aktieudbyttet, Handelsomkostningerne, som det er galt med. Man naar dog sikkert ikke til noget Resultat, hvis man paa den Maade sidder og spiller Sorteper med hinanden. Nej, jeg maa tro og haabe, at man fra begge Sider vil se, at Situationen er saa alvorlig, at man maa tage Spørgsmaalet op til alvorlig Overvejelse. Her er ikke Tale om et Enten-Eller, men om et Baade-Og, og vi for vort Vedkommende ønsker hverken at vende os til den ene eller til den anden Side, men maa hævde, at man i Fællesskab maa se at komme igennem det Problem.

Jeg skulde i øvrigt ogsaa mene, at vi i Aar med bedre Udbytte vil kunne drøfte dette Problem, da vi ved, at det ærede Medlem Hr. Stauning, naar han taler for lukkede Døre, mellem sine egne, udtaler sig paa en noget anden Maade, end naar han taler her i Salen, efter hvad der er kommet frem. Det ærede Medlem Hr. Stauning har jo paa Arbejdsløsheds-kassernes Kongres udtalt: Lavere Arbejds løn er jo heller ikke af det helt onde. I Rigsdagen vilde jeg ikke sige det, men her mellem os kan vi jo godt tale om det. Lavere Arbejds løn betyder jo nemlig og-